

משרד הפנים
מחוז הירושלים
12-06-2011
נ. ד. ק. ג. ל.
נצרת עילית

מחוז הצפון

מרחבי תכנון מקומיים:
בקעת בית שאן, הגלבוע

תחום שיפוט מוניציפלי:
מועצה אזורית בקעת בית שאן
מועצה אזורית הגלבוע

תוכנית מתאר מקומית מס': ג/ 12910
שינוי לתמ"א 22

שמורת טבע - נחל יששכר

הוראות התוכנית (תקנון)

עדכון: 7.06.05

24.7.05

11.6.06

6.12.06

8.03.07

14.12.07

7.01.08

12.3.08

10.8.08

28.1.09

17.6.09

10.3.10

20.2.11

משרד הפנים מחוז הצפון
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
אישור תכנית מס' 12910...
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
ביום 12.3.08... לאשר את התכנית
סמנכ"ל להכנון
יו"ר הועדה המחוזית

הודעה על אישור תכנית מס' 12910
זרסמה ב"תקנים הפרחמיים מס'
מיום

מחוז הצפון
 מרחב תכנון מקומי מחוזי.
 מרחבי תכנון מקומיים: הגלבו, בקעת בית שאן.
 תחום שיפוט מוניציפלי: מועצה אזורית הגלבו, מועצה אזורית בקעת בית שאן.

שמורת טבע נחל יששכר

שינוי לתמ"א 22

פרק 1 - זיהוי וסיווג התוכנית

1.1 **שם התוכנית:** תוכנית מתאר מקומית מספר ג/ 12910 שמורת טבע נחל יששכר. שינוי לתמ"א 22.

1.2 **מקום התוכנית:** כ-3 ק"מ צפונית לכביש בית שאן-עפולה, מערבית לכביש 90 ולקיבוץ בית יוסף.

נצ"מ 218000 רוחב / 198000 אורך		
גוש	חלקות בשלמות	חלקי חלקות
22627		14
22628		1,3,10,11,14,16-19,21,28,40,47
22661		61,86,89,91
22736	15,16,18,20,22,24,26,29	31
22737	9	1-3,8
22738	2,8,9,14	1,4,5,12,13
22740		23,27
22741	16-19	15,24
22742		1
22743	1-4,6-18	5
22744		8-12
22745	1-3,6,13-62,65	4,5,7-9,12,66-71
22747		19,22,25
22749		6
22750	1-4	
22751	1-7,9,12,13	8, 11
22752		1
22753	1 - 5	6
22754	6-21	22
22755	1-6	7
22756		1
22764		1
22769	1-18	
22770	6-8,12,14-22	1-5,9-11,23,24
22771	2-17	1
22783		1-3
22784		4
22785		1,2, 20, 44
22786	1-6,8-10	7, 11, 12
22787	2	1,3
23132		6
23135		2,5
23195		1,3,4,7
23221	5,8,9	4
23261		4,5,6,9
23264		8

1.3 **שטח התוכנית:** כ- 12,289 דונם (מדידה גרפית).

1.4 **בעלי עניין:**

בעל הקרקע: מינהל מקרקעי ישראל, מחוז צפון. קריית הממשלה, נצרת עילית.
טל: 06-6558211 פקס: 06-6560521

יזם, עורך ומגיש התוכנית: הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן "רשות הטבע והגנים") רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול, ירושלים 95463.
טל' 02-5005444, פקס' 02-6529232.
מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.נ. חבל מגידו, 19230.
טל': 04-6522167 פקס': 04-6420312

1.5 **יחס לתכניות אחרות:**

תמ"א 8 – התכנית בהתאם לתמ"א 8 סעיף 5 – ייעוד שטחים נוספים.

תמ"מ 9/2 – התוכנית בהתאם לתמ"מ 9/2.
יעוד לפי תשריט יעודי הקרקע: חקלאי.

תמ"א 35 – התוכנית בהתאם לתמ"א 35.

תמ"א 22 – התוכנית מהווה שינוי לתמ"א 22 - מיער פארק מוצע לשמורת טבע.

תמ"א 23 – התוכנית אינה מהווה שינוי לתמ"א 23.

התוכנית גובלת בתוכניות המפורטות הבאות: ג/ 13909, ג/ 10509.
בכל מקרה של סתירה בין הוראות תוכנית זו להוראותיה של תוכנית אחרת החלה על השטח, תוכנית זו עדיפה.

1.6 **מסמכי התוכנית:**

1.6.1 תקנון בן 8 עמודים - מסמך מחייב.

1.6.2 תשריט בקני"מ 10,000:1 - מסמך מחייב.

1.6.3 דף הסבר - מסמך מנחה.

1.6.4 נספח שבילים בקני"מ 1:10,000 – מסמך מנחה.

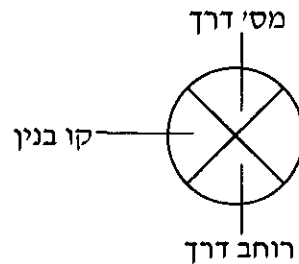
1.7 **תאריך הכנת התוכנית:**

תאריך	הכנת התוכנית
5/1/2001	1 עדכון
1/7/2001	2 עדכון
20/11/2001	3 עדכון
10/1/2002	4 עדכון
6/3/2002	5 עדכון
5/6/2002	6 עדכון
10/6/2002	7 עדכון
13/2/2003	8 עדכון
29/12/03	9 עדכון
11/2/2004	10 עדכון
11.07.04	11 עדכון
19.5.2005	12 עדכון
7.6.05	13 עדכון
24.7.05	14 עדכון
11.6.06	15 עדכון
6.12.06	16 עדכון
8.3.07	17 עדכון
14.12.07	18 עדכון
7.01.08	19 עדכון
12.3.08	20 עדכון
10.8.08	21 עדכון
28.1.09	22 עדכון
17.6.09	23 עדכון
10.3.10	24 עדכון
20.2.11	25 עדכון

1.8 הגדרות ומונחים: משמעותם של המונחים בתוכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.9 באור סימני התשריט:

- גבול תוכנית - קו כחול.
- גבול תוכנית גובלת - קו כחול מקווקו.
- תחום שיפוט מוניציפאלי - קו כתום ונקודה לסירוגין.
- גבול גוש - קו שחור עם משולשים שחורים משני צידיו לאורכו.
- גבול חלקה רשומה ומספרה - קו ירוק בהיר דק ועיגול ירוק בהיר סביב מספר החלקה.
- שטח חקלאי - פסים אלכסוניים צבועים ירוק בהיר.
- שטח שמורת טבע - צבוע ירוק בהיר מותחם בקו ירוק ומשובץ בקווים אלכסוניים ירוקים.
- שטח כריה וחציבה תמ"א 14 - צבוע סגול
- יער טבעי לשימור תמ"א 22 - משבצות כתומות.
- יער פארק מוצע תמ"א 22 - קווים חומים אנכיים.
- דרך קיימת - חום.
- שטח עתיקות - קו שחור מרוסק.
- מסילת ברזל עפ"י תמ"א 23 - אפור.
- ערוץ נחל - קו תכלת דק.
- תחום השפעת נחל- קו שחור מקוטע
- תחום ההשפעה של המחצבה - קוים אדומים אופקיים
- גבול רצועה לשיקום ולתפיסה - קו עבה מקוטע תכלת רוזטה

1.10 טבלת שטחים:

מצב מוצע			מצב קיים		
%	דונם	יעוד	%	דונם	יעוד
98.5	12,101	שמורת טבע	81.9	10,066	שטח חקלאי
1.5	188	שטח חקלאי	0.9	105	יער טבעי לשימור
			17.2	2,118	יער פארק מוצע
100	12,289	סה"כ	100	12,289	סה"כ

פרק 2 - מטרות התוכנית ועיקרי הוראות התוכנית

- 2.1 מטרות התוכנית:**
- 2.1.1 לשנות ייעוד מקרקע חקלאית לשמורת טבע, ומיער פארק מוצע לשמורת טבע.
  - 2.1.2 ליעד השטח לשמורת טבע לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998, ולפי חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965.
  - 2.1.3 לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.

- 2.2 עיקרי הוראות התוכנית:**
- 2.2.1 שינוי ייעוד קרקע חקלאית ויער פארק מוצע לשמורת טבע.
  - 2.2.2 קביעת התכלית המותרת לכל ייעוד קרקע.
  - 2.2.3 הסדרת הביקור בשמורת הטבע, תוך התבססות על הדרכים הקיימות בשטח התוכנית.
  - 2.2.4 להסדיר את הרעיה בתחום שמורת הטבע.
  - 2.2.5 מתן מגבלות על שימושים בתחום השפעת המחצה.

פרק 3 - הוראות התוכנית

- 3.1 רשימת התכליות ושימושים:**
- על השטח המיועד לשמורת טבע יחולו לפי הענין הוראות "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה תשנ"ח 1998".
- השטח מיועד לשימור במצבו הטבעי תוך פיתוח אקסטנסיבי מינימלי המתיר, שבילי הליכה, נקודות תצפית לאורך המסלול, הצבת שילוט וריהוט גנני.
- בשטח זה יותרו התכליות והשימושים הבאים:
- 3.1.1 רעיה:**
- 3.1.1.1 בשטח ירעה עדר פרות בחודשים פבר' – נוב' בלחץ רעיה של 15 דונם לפרה לתקופה זו.
  - 3.1.1.2 תהיה אפשרות להקים, לקיים ולתחזק מתקנים הדרושים לטיפול שוטף בעדרים ובמרעה לפי תכנון משרד החקלאות, בהיקף של 2% מהשטח (גדר, דרך, מיס, מכלאה, ותוספת מזון), לאחר תיאום עם רשות הטבע והגנים. המתקנים הקיימים יושארו במקומם.
  - 3.1.1.3 זכות הראשונים לרעייה בשמורה תינתן למשקים הרועים בשטח ביום הכרזת השמורה, ויחתם הסכם רעייה בין רשות הטבע והגנים לבין המשק בהסכמת מנהל מקרקעי ישראל – כמקובל בשמורות טבע.
  - 3.1.1.4 טיפול בנזקי טריפה: נזקי טריפה לעדרים יטופלו בדרך המקובלת בשטחים פתוחים. במקרה של נזקי טריפה, יבוצע ויסות גודל האוכלוסייה שלהם ע"י דילול בעלי החיים הטורפים ע"י רשות הטבע והגנים או ע"י הרועים, בהיתר מיוחד, לאחר שנקטו אמצעי הגנה כלשהם על ידי הבוקרים.
  - 3.1.1.5 פסי אש: יותרו פריצה וריסוס דרכים כפסי אש בצפיפות של עד 1 ק"מ לקמ"ר, ובכלל זה הדרכים הקיימות, ולמעט דרכים היקפיות לשמורה.
  - 3.1.1.6 תותר הכנסה של כלים ואמצעים אחרים, כולל כלבים, לצורך טיפול בעדר, בתאום ובהסכמת רשות הטבע והגנים.
  - 3.1.1.7 תותר תנועה ושהייה חופשית של הבוקרים בשטח המרעה לצורכי עבודתם בעדר.
  - 3.1.1.8 התקנון והשינויים בו יהיו מסוכמים על הצדדים ובהיתר מיוחד של רט"ג ובהסכמת ממ"י, ובהתאם לחוק התכנון והבניה.

3.1.2 עיבודים חקלאיים :

בשטחים חקלאיים בתחום שמורת טבע יותרו עיבודים חקלאיים, ללא בינוי.
בשטחים החקלאיים המעובדים הגובלים בשטח התוכנית יותרו ריסוסים ודישונים
מהאוויר ומהקרקע עפ"י כל דין.

3.1.3 דרכים :

יותר שימוש בדרך חקלאית קיימת בתחום השמורה, לצורך ניהול המרעה ומעבר כלים
חקלאיים לצורך עיבוד השדות (השטחים החקלאיים) משני עברי הנחל, ולצורך ניקוז.
בנוסף, יותר שימוש למטיילים בהתאם לשיקולים סביבתיים, כך שהדרכים יישארו
פתוחות למעבר ויסגרו זמנית למעבר מטיילים מטעמי מימשק, אקולוגיה, ביטחון וזמני
חירום, וזאת בתיאום עם הרשות המקומית.
תישמר זכות מעבר לכלי רכב בדרכים חקלאיות ללא מצעים בשטח השמורה.

3.1.4 ניקוז :

בערוץ הנחל תותרנה עבודות ניקוז שתבוצענה על-ידי רשות ניקוז בהתאם לחוק
הניקוז ובהתאם לשיקולים סביבתיים ובתיאום עם רשות הטבע והגנים.

3.1.5 רצועה לתפיסה והגנה :

פירוט רצועת עורק ניקוז ראשי כנדרש בתמ"א 34, וזאת בהתאם לתכניות
מס. ג/ 13909, ג/ 10509.

3.2 הוראות כלליות :

3.2.1 עתיקות : כל פיתוח באזור עתיקות יעשה בתיאום עם רשות העתיקות ועפ"י חוק
העתיקות. כל העבודות בשטח העתיקות כפופות לסעיף 29 א' לחוק העתיקות תשל"ח,
ובהתאם לאמנה שנחתמה בין רשות העתיקות לרשות הטבע והגנים.

3.2.2 הכרזת שמורת טבע : תכנית זו תהווה בסיס להכרזת השטח המסומן בתשריט שמורת
טבע עפ"י חוק "גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה
התשנ"ח 1998".

3.2.3 תחום השפעה של המחצבה : בתחום ההשפעה לא יותרו השימושים הבאים :
א. כל שימוש העלול להיות מושפע מפיצוצים, רעש, אבק או זיהום אוויר, לרבות
מגורים, מלונאות ובניני ציבור.
ב. ביצוע תשתיות בתחום ההשפעה של המחצבה, יהיה במסגרת היתרי בנייה,
באישור הועדה המקומית. לדיון בוועדה המקומית שבו יוחלט על אישור התשתיות
בתחום ההשפעה של המחצבה, יוזמן נציג רטי"ג.

פרק 4 - חתימות

בעל הקרקע:

תאריך: _____

רשות הטבע והגנים
מלכ"ר 500500285

תאריך: 1.6.11

יו"ם, עורך ומגיש התוכנית:

וועדה מקומית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

וועדה מחוזית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

דברי הסבר לשמורת טבע נחל יששכר

נחל יששכר מוצע לשמורת טבע – בהיקף של כ- 12,289 דונם הינו חבל ארץ בלתי פגוע יחסית הראוי לשימור. מיקומו מדרום לנחל תבור והוא מהווה המשך טבעי ליחידה אקולוגית שלמה שהינה בית גידול חשוב ביותר לאוכלוסיית הצבי הארץ-ישראלי.

בנחל יששכר זורמים מים נקיים, מעין גבול ועד לפתח הנחל בקו השבר הסורי - אפריקאי. יש בו צומח נחלים מפותח וחתך גיאולוגי שלם, השונה במהותו מנחל תבור הסמוך, בשל מבנה טקסטוני שונה.

אגן הנחל מכיל סלעי משקע ובזלת. החתך הגיאולוגי בנוי מבזלת תחתונה ומבזלת הכיסוי, כאשר ביניהם מצויים סלעי משקע. הגיל הוא נאוגן עד פליסטוקן. בזלת תחתונה היא התצורה העתיקה ביותר שמופיעה באזור זה (11-17 מיליון שנה), כאשר תצורת הורדוס מאוצבעת בה בחלק מן החתך. הבזלת התחתונה בלוייה ופריכה מן הבזלת העליונה ויוצרת מדרונות קצובים בדרך כלל, בעוד שהבזלת העליונה בנויה מבזלת קשה ומסיבית. הרכב הבזלות דומה, אך בבזלת תחתונה הערוץ רך יותר.

קונגלומרט אום סבונה מורכב בנחל יששכר מחלוקי בזלת. שלב שבירה המאוחר לבזלת תחתונה גרם לשינוי התבליט ולבליה, שהביאה לשקיעת הקונגלומרט בתחום נחל יששכר, בפתחו. בחתך חואר בירה, ששקע על בזלת תחתונה, יש גבס מינרלי הנוצר בתנאי התאדות חריפה. עובי השכבה - 200 מטר. ישנם מקומות בהם בזלת עליונה מונחת ישירות על בזלת תחתונה. החואר הושקע בשקע קדום (גרבו) שנוצר כתוצאה מן השבירה. תצורת גשר בנויה מגיר אגמי אך הופעתה בשטח מצומצמת, ומבליט אותה צומח ים - תיכוני.

מספר דייקים של בזלת חוצים את הנחל מצפון לדרום בערך. במקום שהדייק חוצה את הנחל קיים עיקול חד ומעין. קווי שבר החוצים את הנחל חושפים את מבנה שכבות הבזלת. קיים הבדל גדול בחתך בין המדרון שממזרח לנחל למדרון שממערב לו. נראה כי הדייקים מאוחרים למבנה אגן הניקוז של הנחל, שנשמר גם עתה. צידו המזרחי היווה אגן שיקוע ובו שקעו סלעי משקע, בשונה מצידו המערבי בו נמצאת בזלת הכיסוי על בזלת תחתונה בחלק גדול מן החתך.

אגן הניקוז של הנחל כולל את נחל צבאים, שהוא רדוד מאוד ורחב, ושיפועו קל מאוד. ערוץ צפוף מצוי בגדה ממזרח לנחל, אך הערוצים ברובם מצויים בתומר הבלוי ואינם מגיעים לסלע האם, אלא בסמוך לאפיק המרכזי של נחל יששכר. קיימות באזור זה גלישות, כנראה בהשפעת תקופות גשומות יותר שבהן החואר תפח, ספג מים והחליק כלפי מטה.

הצומח הינו בתה עשבונית עם סוואנה של שיוף מצוי, עשירה מאוד במיני צמחים, ביניהם אבות צמחי תרבות. אוכלוסייה חשובה של הצבי הא"י בנחל וניתנת לצפייה ע"י מטיילים.

רשמו: ד"ר דידי קפלן, אקולוג מחוז צפון
יפתח סיני, אקולוג מרחב גליל תחתון